

221A

BP

Dahora 2 B.

KOOTI WHENUA MAORI

KI

WHAKATANE, 'A TE I O NGA RA O TIHEMA,
1894.

PANUITANGA.

"Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894."

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti ki Whakatane, a te I o nga ra o TiHEMA, 1894, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata atu ina waten etahi atu o ona raruraru.

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana.

I tuhia i tenei te 6 o nga ra o Nowema, 1894.

NA HEMI PARAONE,
Kai-Rehita.

KUPU APITI.
TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nams.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Nga rohe.
1	Kauia Hurinui, George Melbourne, Emere Men, Ani Motai, Rawiri te Kokau, Te Hekotahi, Te Amo, Paraki, Eru Tamaikoha, me etahi atu (10)	Matawhero, Tarapounamu, i te takiwa o Ruatohuna, e tata ana ki Whakatane	Taruahoropito, Te Whainatikitiki, Oterangipuarowa, Te Pakira, Te Whakaipu, Te Whawharua, Turiwhaua, Te Whakatangata, ka whati ki te Rawhiti, Maungataniwha, ka whati ki te Marangai, Parahaki, Whakabau, Kiiha, Kopuparapara, Ngatokakurua, Okarika, ka puta mai ki te awa o Whakatane, Te Kuri-a-Tarawhata, Ruhakuponga, Oteahu, Whetorau, Kamukamu, Oporote, Huitioko, Marowera, ka whati ki te Hananru, Rarangitawatawa, Te Pokapoka-a-te-Umutirirau, Te Rekeroko, Te Ipuatamaawa, Taruahoropito, ka kati ki te timatanga.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nams.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
1	Ruta Tangihia me etahi atu	Karatia Rahui.
2	Poroine Tangihia	Kaingaroa Nama 1A.

TONO WHAKATU RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nams.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Te tangata kua mate.
1	Petera Paorau (306-13)	Rerewhakaitu	Merepeka Petera.
2	Huriana Wirihana (306-14)	Rerewhakaitu	Rawinia Kingi.
3	Huriana Wirihana (306-15)	Rerewhakaitu	Aporina Kingi.
4	Arihia Hara (306-16)	Rerewhakaitu	Hara Matenga.
5	Tingaru Hataraka (306-17)	Rerewhakaitu	Hataraka te Amohau.
6	Hakopa Takapou (306-18)	Rerewhakaitu	Mihaera Tara.
7	Hatara Putiki (306-19)	Rerewhakaitu Nama 1A	Hoani Pakihawa.
8	Emire Rorerika (306-20)	Rerewhakaitu Nama 1A	Kerei Rorerika.

Mana.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Te tangata kua mate.
9	Topia R. Turoa (306-21)	Rerewhakaitu Nama 1A ..	Rotohiko Tomika.
10	Aneta Karepa (306-22)	Rerewhakaitu Nama 1B ..	Ngamihiti Tatiana.
11	Raureti P. Mokonuiarangi (306-23) ..	Rerewhakaitu Nama 1B ..	Tupa Haranui.
12	Raureti P. Mokonuiarangi (306-24) ..	Rerewhakaitu Nama 1B ..	Petera te Toko.
13	Pererika te Kiekie (306-25)	Rerewhakaitu Nama 1A ..	Tarapine Nohotumu.
14	Te Hiko Mokonuiarangi (306-26)	Rerewhakaitu Nama 1A ..	Ani Kanara te Kiritapoa.
15	Te Kirihuruhuru Pirika (306-27)	Rerewhakaitu Nama 1A ..	Tiakiawa Mekai.
16	Nari Ohia (306-28)	Rerewhakaitu Nama 1A ..	Katene Hoterini.
17	P. Takawheta (306-29)	Rerewhakaitu Nama 1A ..	Teri Tukaipia.
18	P. Takawheta (306-30)	Rerewhakaitu Nama 1A ..	Hori Te Ngarara.
19	P. Takawheta (306-31)	Rerewhakaitu Nama 1A ..	Te Pahi Tawhio.
20	Te Whiwhi Matatahi (306-32)	Rerewhakaitu Nama 4 ..	Te Riaki te Whiwhi.
21	Kingi Pene, Hori Karaka, Rewharewha Meranata (422-1)	Rota 82, Parihi o Matata ..	Raiha Hineawe.
22	Kingi Pene, Hori Karaka, Rewharewha Meranata (283-1)	Rota 94, Parihi o Matata ..	Te Wiwini Orongo.
23	Te Oti Tukuaterangi (535-6)	Tuararangaia Nama 1 ..	Te Whakahihi te Oti.
24	Te Oti Tukuaterangi (535-7)	Tuararangaia Nama 3 ..	Te Whakahihi te Oti.
25	Te Oti Tukuaterangi (535-8)	Tuararangaia Nama 3 ..	Kune Whiuwhiu.
26	Paerata te Hawiki (563-3)	Tuararangaia Nama 1 ..	Niwa Whati.
27	Paerata te Hawiki (563-4)	Tuararangaia Nama 1 ..	Te Awe Mohi.
28	Paerata te Hawiki (563-5)	Tuararangaia Nama 1 ..	Tene Paerata.
29	Kohu te Tuhii (565-2)	Tuararangaia Nama 4 ..	Mori Haereroa.
30	Te Whenuanui te Umuariki (193-2)	Heruwi ..	Te Whenuanui.
31	Te Aoerere Raureti (668-1)	Matata Rota 63 ..	Henare Karaka.
32	Te Tupara Tamana (367-5)	Waiohau Nama 2 ..	Paora Haupa.
33	Hipirini te Moongaroa (669-1)	Rota 123 me 124, Taone o Retimana ..	Himiona te He.
34	Haturini Papaka (165-2)	Waimana Nama 1c ..	Koronaha.
35	Wi Tamahana (640-6)	Waimana ..	Mata Tawai.
36	Hohepa te Moke (306-33)	Rerewhakaitu ..	Atiria te Matekitawhiti.
37	Hohepa te Wharepu	Rota 17, Parihi o Rangitaiki ..	Heera Tiro.

TONO KIA UIUIA KIA HITEA TE NUI O TE HEA O IA TANGATA O IA TANGATA.

Mana.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
1	Witeri Whakahaui, Hira Motutere, me etahi atu (394-1) ..	Rota 60A, Rangitaiki (Omataroa).
2	Neke Kapua, Tamihana Paowaka, me etahi atu (394-2) ..	Rota 60B, Rangitaiki (Omataroa).
3	Witeri Whakahaui, Hira Motutere, me etahi atu (394-3) ..	Rota 60C, Rangitaiki (Omataroa).
4	Haturini Papaka (165-3)	Waimana Nama 1c.

NGA KEREME O TE TAKIWA O OPOTIKI.
TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Mana.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Nga rohe.
1	Te Hata Moutara, Hetekia, Wi Tamahana, Wi Taopuku, Wiki-riwhi Waikura (624-1) ..	Maungaroa, i te takiwa o Opotiki	Te Anakoivi, Tahamarangai, tika mai ki Te Kereu, Kopuakoa, e haere ana i te taha moana, tutuki mai ki Kopiritoto, ka huri whakate-Tonga, haere i roto i te awa i Pakuranui, ka tae ki Te Reroa-Tanatahi, Te Ahikouru, Puketata, tika atu ki Ngahore, tutuki atu ki te raina o Te Kumi Poraka, ki Te Uhiarakaui, ka huri whakate-marangai, haere i te raina o Te Kumi Poraka, Kaikoura, ka huri ki te Hauaraki, Pa-o-Ngawhaka-pekapeka, Ngawhaka-tatara, ka huri whakate-Hauauru, Punatahoata, Hereheretaunga, ka huri whakate moana, Orunatawhno, ka huri ki te Hauauru, Te Kahamatenoa, Okaumorehu, Oruamokamoka, ka rini ano ki Te Anakoivi.
2	Te Hata Moutara, Hetekia, Wi Tamahana, Wi Taopuku, Wiki-riwhi Waikura (667-1) ..	Te Kaha, i te takiwa o Opotiki	Timata i Pakuranui, ka huri whakate-Hauauru, Wharekura, Tokaakuku, Ngaiputerangitana, ka huri whakate-Tonga, Mangaowhai, Ruere, Te Ahipara, ka makere ki te makawai o Tamurehaua, Ngauranui, ka makere ki te makawai o Ngututu-horoa, ka tae ki Ngawehenga, ka haere i roto o Waikakariki, ka tomo i roto i Papatukia awa, ka tutuki ki te raina o Puketahinu, ka huri ki te Rawhiti, ka haere i runga i te raina o Puketahinu, ka tae ki Wharehinu teihana, ka huri whakawaho ka tae ki Uhiarakaui, ka haere i runga i te raina o Maungaroa, ka rini ki Pakuranui.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Nga rohe.
3	Mihiterina Kiingi, Peeterihi Kiingi, Te Paea Kiingi, Hoera Rūpō, Hemi Karepatata, Te Whetu Hereta, Kahuka Paerau, Hira Teuawhi, Meriona Kema, Honatana Takatua, me etahi atu (670-1)	Takaputahi, i te takiwa o Opotiki	Timata atu i Te Atuaahutapu i te taha Rato, ka huri ki te Rawhiti, Pikoki, Te Whareaurakau, Rawea, Kapuarangi teihana, ka huri ki te Tonga, ka haere i te raina o Kapuarangi Poraka, Ngapunarua, Motu awa, ka huri ki te Hauauru, te ngutu awa o Takaputahi, Te Paroa, ngutu awa o Mangapouri, Te Waitawa, Puketutu, Tangakakariki, ka huri ki te Raki, ka haere i runga i te raina o Whitikau Nama 1, Mangakotukutuku, Ngawehenga, Te Atuaahutapu Teihana Nama 3, Te Atuaahutapu Nama 2, ka kati ki te timatanga.
4	Ngamane Roihana (672-1)	Waikawa, i te takiwa o Akarana	..
5	Maraea Hana, Waipao, Haki Roihana, Kawha, Teretiu te Arakirangi, Tiwai, Te Pero te Ua, Pena te Atua (673-1)	Kokopunui, i te takiwa o Akarana	Ka timata ki Tikinui mau atu ki Rangipoua mau atu ki Te Huia, ka haere i runga i te raina o Puketauhuru Poraka, ka haere ma te uaua o Te Whakamoti mau atu ki Tikinui te timatanga.
6	Mauka te Huru, Arapeta Pohoi, Hira Taitoko, Hemi te Kani, me etahi atu (508-2)	Raukokore Nama 1, i te takiwa o Opotiki	Ka timata i Papapohatu, ka whakaeke ki Taumata-o-Kimianga, whakawhiti tonu ki Puangiangi, ka huri ki uta ki Ngahore, tika atu ki Ngawhakatara, tae atu ki Te Pa-o-Ngawhakaapekapeka, Te Umuroa-a-Hua, Kaikoura teihana, Raukeko aua, ka huri ki waho, Uewera, Tunahu, Pohueroa, Kopuanui, Te Waikoukou, ka rini ano ki Papapohatu.
7	Hotekia Whakaterere me etahi atu (14) (631-3)	Marahako, i te takiwa o Te Kaha, Opotiki	Timata i Te Iringa-o-Pararaki, ka abu ki te Tonga, Tokiarero, Pawhakawai wai, Mangaroa, Te Pahi, Karirangi, Marahako, Puangiangi, ka huri ki te Marangi, Te Waimanu, Te Waiti, Tikinui, Nihoiti, ka huri ki te Raki, Tiparaoa, Waitapaua, ka abu ki Hauauru, ka haere i te taha moana, Orima, Taipuanui, Te Motukaimenui, ka ringi ano ki te timatanga, ki te Iringa-o-Pararaki.
8	Te Ropiha Raturua me etahi atu (7) (631-4)	Marahako Nama 2, i te takiwa o Te Taha, Opotiki	Kei te mapi, ka tohungia ki te aroro o te Kooti, te wahi hei tuunga mo te matau kereme.
9	Maihi Tamatamarangi me etahi atu (9) (624-2)	Mangaroa, i te takiwa o Te Kaha	Timata i Kopiritotora, Tikorangi, Teipu, Pa-o-Te Kapo, Te Kairere, Te Ahikoura, Kamakama, ka makere ki Pouniuhine, ka haere i te taha Hauauru o Papahikurangi, Te Karikaringa, Te Wahanga, Pukerimu, ka makere ki te awa ki Hauhaupou-namu, ka tutuki ki te raina o Puketauhuru, ka abu whakate-Rawhiti, Wharehuru, ka haere i runga i te raina o Te Kumi, Kaikoura, Rapahoro, Himupoto, Pa-o-Ngawhakaapekapeka, Punatahota, Hereretaunga, Pukerata, Pukewharariki, Tamatakarere, Mihimario, Te Kahamatenoa, Tapapaapiha, ka huri ki te Hauauru, Tikereu, Oturua, Kopuakoene, Te Wharau, ka rini ano ki Kopiritotora.
10	Ropiha te Raturua (672-2)	Waikawa, i te takiwa o Te Kaha	Timata atu i te taha moana, Momore, ka huri ki te Tonga, Te Anapakina, Maara-a-Hinetera, Toromata, Te Kapiha-a-Tutewhakaea, Te Kapiha, Tutumanuka, Te Kooru, Mouniho, Te Ngitoetoe, Puangiangi, whakawhiti i te mata wai o Pohueroa, te matawai o Te Puia, Kaikoura, ka huri ki te Hauauru-ma-Tonga, ka haere i runga i te raina o Te Kumi Poraka, te pikitanga ki te Raki o Te Moa, Mangapukaka, Te Whareoneone, Kahuitangaroa, ka huri ki te Hauaraki, Mangakirikiri, Te Umukotare, te matawai o Punatahota, Hereretaunga, Pukerata, Pukewharariki, Taumatakarere, Mihimario, Te Kahamatenoa, Te Rua-o-Tutawangatai, Tapapaapiha, ka huri ki te Rawhiti, ka haere i te taha Ohinomango, Te Huki, Motukotare, Omeke, Te Anaopiko, Motuwharariki, Te Umutangata, ka rini ano ki Momore, ki te timatanga.
11	Wirepa Eruera, Wiremu Paora	Motuaruhe, i runga ki te ruiri o Marahako, i te takiwa o Te Kaha, Opotiki	Te Wahaotemarangi, Te Ruauui-o-Hotu, Tai-o-Mahakituarakau, Mimi-o-Kape, Te Rereki-Ahu-ahu, ka rere whakate-Rawhiti, Te Kanae, Te Waiti, Okorohotoa, ka rere i runga i te hiwi, tutuki atu ki te Tiparaoa, ka huri ki te Tonga, Nihoiti, Tikinui, Te Waimanu, Waikapua, Oamaruhui, Puangiangi.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
1	Matatua Hauai, Netana Rangihui, me Erueti Tamaikoha (289-31)	Oamaru.

TONO WHAKATU RIWIHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-ono.	Te ingoa o te whenua.	Te tangata kua mate.
1	Mereana Tairua (289-30)	Oamaru Nama 4	Harata te Whereni.
2	Maro Ripeka Rahitana (289-32)	Oamaru Nama 5	Te Para te Rewha.
3	Tiopira Popata (289-33)	Oamaru Nama 1	Monika Tiraroa.
4	Tapui te Kaka (289-34)	Oamaru Nama 2	Mere Meary Swindley.
5	Miri Tamaiapa (289-35)	Oamaru Nama 2	Ruiha te Tophuia.
6	Paraka Waikoriri (289-36)	Oamaru Nama 2	Katupuku.
7	Te Paea Peraniko (289-37)	Oamaru Nama 3	Tamahana Peraniko.
8	Te Rahari Pera (289-38)	Oamaru Nama 2	Pera te Toa.
9	Te Rahari Pera (289-39)	Oamaru Nama 5	Pera te Toa.
10	Heta Tarewai (289-40)	Oamaru Nama 5	Pehimana te Toki.
11	Wi Tamahana (289-3)	Te U	Mata Tawai.
12	Pariokara (318-60)	Te Houputo	Hoani Kuroi.
13	Te Paea Peraniko (506-1)	Te Oi, Rota 27, 28, Parihi o Waioeka	Tamahana Peraniko.
14	Te Paea Peraniko (506-2)	Rota 27, 28, Parihi o Waioeka	Hremaia Nuku.
15	Piripi te Awariki (538-1)	Moutana	Pera Tutoko.
16	Piripi te Awariki (538-1)	Whitikau	Pera Tutoko.
17	Ani te Purewa (627-5)	Te Kahikatea	Kaha Peraniko.
18	Ani te Purewa (627-4)	Te Kahikatea Nama 2	Tamati Peraniko.
19	Ani te Purewa (627-5)	Te Kahikatea Nama 3	Mita Peraniko.
20	Ani te Purewa (627-6)	Te Kahikatea Nama 2	Heni Whakaha.
21	Ani te Purewa (627-7)	Te Kahikatea Nama 2	Wharepapa Peraniko.
22	Te Rahari Pera (311-6)	Opape Nama 3 (5570c)	Pera te Toa.
23	Te Rahari Pera (311-7)	Opape Nama 3, 12	Pera te Toa.
24	Heta Tarewai (521-1)	Opape Nama 2	Pehimana te Toki.
25	Te Rahari Pera (315-12)	Whakapaupakihī	Pera te Toa.
26	Te Rahari Pera (315-13)	Whakapaupakihī Nama 1	Pera te Toa.
27	Annie Agassiz (289-41)	Oamaru Nama 5	Kipo Hirini.
28	Annie Agassiz (289-42)	Oamaru Nama 6	Kipo Hirini.
29	Annie Agassiz (289-43)	Oamaru Nama 5	Hemi te Kupara.
30	Annie Agassiz (289-44)	Oamaru Nama 6	Hemi te Kupara.
31	Wakata (316-)	Whakapaupakihī	Tamati Taipua.
32	Wakata (316-)	Whakapaupakihī	Maora te Nohopuka.
33	Wakata (316-)	Whitikau	Tamati Taipua.
34	Raria Ruanpā	Te Tahora Nama 2b	Te Rupe Ngakotuku.
35	Raria Ruanpā	Te Tahora Nama 2b	Te Reita Hūikorā.
36	Kerohi Marino (289-)	Oamaru Nama 4	Aparino te Kurapa.
37	Akūhata te Kaha	Tahora Nama 2A	Kino Hororiri.
38	Akūhata te Kaha	Tahora Nama 2A	Riki Hauwaho.
39	Te Wera Paura	Whitikau Nama 2	Te Metera te Kuru.
40	K. P. Meihana Koata	Whitikau Nama 2, Nama 3, ranei	Meihana Koata.
41	Timi Waata Rimini	Whitikau Nama 2	Te Paea Tunui.
42	Hori Tunui Kaperiere	Awanakino	Kaperiere Tamatearehe.
43	Te Keepa Riini	Whitikau Nama 2	Te Tatana Ngatawa.

TONO KIA MAHIA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI HEI UTU MO NGA RUURI KAORE ANO KIA WHAKAENA.

Nama.	Te ingoa o te Kai-ruuri.	Te ingoa o te whenua.	Nga oka.	Te nui o nga moni hei utunga.
1	Te Tumauki Kai-ruuri, Akarana (397-1)	Awanui Haparapara	1,887 oka	£178.

I taia i runga i te Mana o te Kawanatanga o Niu Tireni, e HAMURUA KOHITARE, Kai-ta a te Kawanatanga, Poneke.